

סי'טו

השירים אשר לשלמה

בסוברים ושירות ותשבחות אשר
חביא בחכמת הנגן והמסליק
לשלמה ד' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
במר שלמה מתאדומים יצו
סדר קק מאנשובת
לחוד' לח' ולז'ר לשש עליון בכל
דבר שבקדושת' ודשח
בארץ

פה ויניציאה סג'

בסעות חסרים

פייטרו ולורנצו בראנארני:

בבית יואני קאליאני

Appresso gli Illust. Sig.
Pietro e Lorenzo Brag.

שיר • לפרסם חסד • חסד מר לבבך • חסד מלכות • זה הקטן בבני עמך •
 גדול חסדך באהבה • יחדיו הקטן
 לשי תות :

כל תושבי כנען ותוף ובל
 ויום שאו וסרת וגם חשיבו
 בנן תרועת קול ושיר חקשיבו
 כל בעלי חסיר נעימי חבל :

כי תעיר לאל כמנחת חבל
 וסרת רגותיו אשר תקריבו
 אליו • במקום רב • וכס תשיבו
 אמו • תסיען ואנחת אכל :

שיר שלמה • חן מאר נארו
 לשם שבו תרשים וגם אהלסת
 אףבם יורעו וכס נטעו :

ובכל דבר מצח חלא יגברו
 על כל בני גילם • וחס רמח
 על פי ארני יחבו יסעו :

חזקת עבד לאת • למנחת חסד • סוכב סוכב האר הרוח :

רשי וסירי אל תל חר
 רנו-גניק • מסחב
 שירי • מי יתבטלו • למ
 בתק חיכל ודאן
 רד שלמחוח בלי עצל
 שוררים לומר ברכ גיל
 תערים חגים במקח
 דום וכול עילת לכר עיל

אחד גמר ספרו כי תם נטרם
 חקריב אותו לכפר מלוח סלים :

יהודה אריה ממורדינא בבית יצחק ו

אל כל און סלין תבחן שלום

שפת

אחת תכון לעד הוא המפורר בתחברותיו באומרו מה חלחל חכמת הננו
אל האחרים גנב גנבתי מארץ העברים כי בשעה חכמים כמו עשכ בכל
חדש לפני בישראל ויכבו מהם כל האמונות הרמות והאמונות מכבדים ומנמלים אותם יעלו
עבר כנפרי' גם הוא באחת מהנה לא נעדרה מאתם בתמים ומהם מאוס לוקחה זאת ומי
יפסח המלך דוד זקן ועמלו לא יחזק עוד אשר עמל לו מראם בסדר למור סרן בסיר לכל
בני אסף והיו ויחזקו ככתוב בספר דברי הימים להבנים משום המועד קול והנה להם
כלים תאליהם ומרא רמזא ומרא רמזא וכה משפטם כל הימים אשר עמד בית ה' על
מכונו ראשון וסבי ועסה חסד' המלכות משכת קדם * אכן קורות בתים הזרים ורהיטנו
דרהטנו משוריי בארבות וילח הזקן נכרים הספיקו להסכיחם מכל רעה ולהעבירם מכל
הסכלי כי אף ה' היה בעם ויזיקהו ויפסלהו ויטעהו כור רק מכל בינה ואלף גם זאת בהיות
בארץ לא להם אברה מחכמת חכמיו ותקח אונם סמך ממנה אחרי כן מולתם סריר מעיר
בחרות אלה באחריות הימים * והללו את סה' כי נסגב * שלמה לכרו בימינו בחכמה
זו * ויחכם עכל האדם לא לבר מאמתנו כי ידמיוהו ויסה ערך מאמתנו לרבים אנשי סם
ממשפחות הארמה * אשר עכ סרת את פני בהירות רמזות חכמי מאטוה גם האמר
לפני * וחי עד לנכח אשר בחיים היום ירום ונבט הדת והדת און ומכאן חן חכמיו
במוקיה מלפון אחרת אשר בספר החקון אלל אשר לא מישראל הנה' ועל ערבים בהוסס
תלו סנורותיהם וואתה ה' פיקח עבריו * זו כחו לאלהיו פעל ועסה להוסיף מחול על הקדם
לכבר חונם מה סחננו ואלף הוא היה מתכוין לבחור את הסם אשר קנה לו סנור המכרי
את ה' * ויום יום לעומת מחברתו היה מביא איה מחזור לר * מכסרי תפלה או סכחה
הלל ומרתיה עד כי מסכיל לאסף קבץ כמה מהם והיו לאחרים בידו וכאשר סוררו אנשי
אותם והתענגו על רוב טובם והמקסיבי הזהירו כל אחר ערבה אונם ממנוע וסמך וחרני
חזקו עליו דברי סרירי עם ובראם הגריב המהולל נעולם כמה מסה ס' * יסמרהו אלום
ממכלי * ואל לתקם אל הרפס להסחיר אחריו סם טוב מכנים כי הוא תתחיל אשר לא יוסב
ולא נהיתה כזאת בישראל * ולזכות סבוריו היות כי וסוררו והרבים וסארו ויסראלים ירונו
במועדים ובחרוסים סל מנה * גם אונם מאז נמחתי במספר אוהביו הפסרתי בו עד מאד
והערתני עליו דברי * עד כי אסתייעה מלחא תורות לבורא כל וכאן פנים עד מסבר אשר
סכרתי לראות פניו סה אונם בא והסכים לשלם נדרו להרשים ברבר הכור וסדי ליתן סכר
למכיליהם לכך מנחה וניחוחין אחר להקרבא ליה מנהון בתפלה למסח' אים האלהי הזכר
כהאון וסראוי ואלותי סה לעמוד על כל כרה סלח תבא עכ' החבור לסררו להדרו להגיה אורן
ולספון עינים על עבירות וסמאות הרפס * והגם כי נהסך לאלל סנורי ואלו מקור דמסה
על לבי חלל כי הנחמד זבולק נע' הדר בחור בן כא סנה נעים זמירות קולו ערב ומראה
באיה אשר ספסן דמו כמי' חסם סת רנכאים מבני עמנו זה כספה חרפים ברור זה ימח סתם
מאנה הנחם נפשו לא אסמך עוד בקול פרים וסרות * בכל זאת לא חפכתי להעביר על
המנה אחרתי בסכר זאת ירחם ה' על נשמתו וליתר היהודים תהיה לאורה וסמחה * הנה
חלל אנכי נכב על עין המלאכה ומוריע בסקרו לרבים כי לא נקלה היא היות כי לא נענה

א ג ד 3 ספת

כפתח הזה תאזן מקדש ולכן סגנון נשמות מכיוותי ויראה הרה"ה כי נראה לפי המהבר
טוב שהקדש יגדלו האותיות לאחור ויקראו למכרע מלך הזמר העגור' כפי כל מלהפך סדר
הנזרות מהמורגל ועיניהם יפיתו לנטות ימין כדרך סאנ' בני ברית כותבים פן תטרף
דעתם ולסבה זו נכל לא חס על כל אשר יזכנו נקוד מהתב' כי בסיד רב מצוי אכל הסטה
מז ומחין חן בקריאה בסגס נכון למחזרים יסגחו לבטות בספתותיהם המלות כהלכות
בב קודק וטעמן ודקדוקן לתפארת הקריאה והיא תה' תס' נעתה ברוכים אתם קהל אחבי
אחרי אשר זכינו להתחיל לסלסל ונראה הקפת בימינו מהנכון הלז כותב וחוקק תהלות
אלו בפיר' תמ כבוד לה' לשאר מקום מקדש מעט וסמכות מזה בהם בנשים זמניהם
ולמדתם אותם את ביהם להבין בחכמה הנגון מכין פס תלמוד האחד בלוי' כי כן בטוחני
מיום זאת חבור זה לאורה ירכו לומדיה בישראל על מנת לסודר להדר אליהם הם וכיוצא
בהם - ולהסיר מלב העקוב כל טיבא חס באלו ותבא בכמי הגולה אחת אחד מן חמשת חסרי'
המחזיקי' כל חרם וכל בינה אשר חן להם חלק בה יחזק' לאסור אשר דבר זה מרגרים ולא
ד' ק' ראיתי להעלות פה על ספר אשר כתבתי בתשובת סאלה זה יח פס' בהיותי מרביץ
תורה בק' פירארה ועל לסתום פה דובר בלבלה בדרך זה וחתמו עליו כל גאוני ויכחזה
אשר בימים ההם יראו רבי' ולא יראו מגמת לחכמה הזאת אף כי רוחם בקרבם יסחרם
ללמוד ולעשות ער אשר תסוב חמת אביס מכסמים ורחם יסור יבנה ביתו נאזה קדש
ויפקוד את בני לו למפעחותם לפתים ומחלקותיהם למחזרות והיו הסירות בבית ה' וכל
העדה אף גילת ודן מרוב טובי לא כיום הזה אשר כל א' ממנו סר בפירים פס לב רע
מקוצר רוח ומעבורה קסה מזרת הגלות בפיו יסיר את הסירה ועליו לבן דוי
בי אז לא יבא מזמר בקהל האמר לא יהיה לו על מה להשמח כספם
וזהבם אתם פרות וכרמים וה' להם לאר עולם על כן
וחרו ירמם כי פין בעין יראו בסוכה ה' כיון
מהרה אמן :

שלחו	לחוביל שי	לבן ישי	חבור	ומירות ח	בגונים	1
יגל	חרון כו	רקב לבו	מכל	המורות חק	ומסמנים	2
כיקס	בישראל	יבורך אל	נקרא	כמו בנו	ורב אונים	3
רגיל	בבין שרים	פני שרים	לסיר	לסורוכסים	וחשמים	4
אחר	פאר העם	אשר העם	חכל	ברוב ימים	ורוב שנים	5
חשיב	עטרתה	ליושנותה	כימי	בני לוי	ברוכנים	6
הביא	במוסקת	בחוקקה	דברי	תהלותיו	וברגנים	7
יחרו	לגילורון	פני ארון	שבת	וכל יום טוב	וחומנים	8
ולכל	דבר מצוח	ועז חרורח	חתן	וכלתו	ואב בנים	9
תמיד	אנושרצה	יחי מוצא	שירות	ותשכחות	מוזמנים	10
לכבוד	אדוק עולם	באראלם	לפצות	בז	בעל מינים	11
לא עור	דבר מרי	לעם עברי	יתן	בקול הבח	גאונים	12
יראו	בכל בינת	חיות מנת	גם לו	כמו חם ח-	מוזינים	13
חלש	במחלוסות	ובחכמות	גבור	וחסון הוא	כאלונים	14
בין כך	ערי יצמח	חלא יצמח	משה	במתנת	כשושנים	15
בחר	במחברתו	לתפארתי	סלם	עלות עמו	במשענים	16
יזכח	בסוכן הוא	בעושחו	בזכות	ופעולתו	במשמנים	17
חיים	וחצלחת	וכל שמחת	לועם	במחברות	בכל פנים	18
ער צור	למקדשו	בתדשו	ישיב	בשיר שפת	לנאמנים	19

שאלה

יש אתנו יודע ער מה בחכמת חשיר ר'ל חמוס'קא שטח או שטח
בני רעת מבני קהלנו יצו אשר בחגים ובמסעדים ישאו קולם וירגו
בבית חכמת שיר ושבתה הלל וזמרת אין כאלהינו עלינו לשבח יגדל וארון עולם
וכיוצא לכבוד ה' בסדר וחס ערך חקילות בחכמת חנוכרת . חקס ארס לגרסם
בשיח שפתותיו עונת : ואמר כי לא נכון לעשות בן כי אם לשוט אסור והמסור
אסור וחלולים כאשר חמה בחכמת חומר האסור אסורים מסחרב חכית מסוס אל
חטבת ישראל אל גיל בעמים ואותם תציא לבח ברברוח בעיני חחמון אשר שטען
את קולם עם חיותם רובם בחופשי התורתי יצא נא דבר מלכו מלפני חסורי בתורת
בחלכת אם יש איסור בדבר ואם קול חמוסל הוא וזאת קול ערב למיט לחללית :

תשובה

הא מלתא איתא בפ' דגמין . דגרסינן התם שלח לית למר
עוקבא זמרא מ'ל ראסיר שרשט וכתב לחו אל תשטח ישראל
אל גיל בעמים ולשלח להו מחכא בשיר לא ישתו יין אי מחח'חא ח'ם זמרא דמנא
אסיר אבל דפומא שרי קס'ל . וממאי דאמר דלא שלח לית בשיר לא שמיעי דזמרא
דפומא נמי אסיר נדמת לו לאוסר לאסור זה דזמרא דפומא הוא . ומה גס כראיותו
שכתב הטור ארת חיים סימן תקס' ז' ואסרו כל מיני שיר בין בכלי בין בפ'חוכו
לשחר'טכס ביאר כת'ש דאפי' בפת אסור אף בלא משתח ואין חלוק בין לשון עברי
ללשון ערבי כו' עכ'ל . ואולי עינו ראת בשל אחרי'סחפוסקי ג'כ כלטונות אלו וקרא
זח דגרס' בסוף סוטה אמר רב אודנא דשמעא זמרא תעקר אמר רבא זמרא בביתא
חורבא כסיפא שלא קיל' ישורר בחלון חורב בכף ובפ'ח'ל'ק ח'ר הקורא פסוק משיר
חשיר' ועושה אותו . וזמר כו' ולכן אמר כי לא טוב חרבר לשורר איך שיחית
אכן מי לא ידע ככל אלח שכל מיני זמר לרבר מצוה מותר גמור חוץ ודברי מר
עוקבא קראס מתגמנס ומה שדברו הפוסקים חג'ל קראס סרוגין ועל בן לא יצא
בלהא ש'ס עי'ש' אלח יזהנת הסעטיק בעיין כל הנאמר בזה כמקומותיהם ימצא כי
שטח ח'לוקי ברבר שתי' הגה כסעשת חומר ואירבע ככונתו וזמנו . תא זמרא דמנא
הכ' זמרא דפומא חג'ל לשורר במשתח חייין . חר'לענג עצמו כמלכים חת'ל לשכח חתן
וכל ה' או דבר מצוה יואנו נוסף בה עוד אחת ללמוד חכמ' או להתעסק בה לזכרה
לעתות במצות : תא' זמרא דמנא הוא היותר חמור לכולי עלמא דלחבי ידע מר
עוקבא דבזת לא יפקקו אלא דס' דמנא אסיר אבל דפומא שרי ולחבי לא כתב
להו בשיר דהות שטח במנא בין דלשנות ולומר בפה א'א וכתב להו אל תשטח
דשטע ככל גונא אף בפת : וכן חר'מבס כתב ז'ל סוף ח'ל' תענית וכן גזרו שלא לגנן
בכלי שיר וכל מיני זמר וכל מסמיעי קול של שיר אסור לשטוח בחס ואסור לשטען
כפני החרבן ואפי' שירה נפח על חייין אסור וכו' עכ'ל חרי שאם' שחניגין בכלי אסור
ואפי' שירה כפה שקלה טמט על חייין . אמנם צריכים אנו לחבין עתה לענין חכונה
זחוסין דנראה ודאי דזמרא דפומא בלא שטתת חייין מותר מכתב ר'שי עלה דהא
דמר עוקבא זמרא מ'ל ראסור לשורר בתוך בית המשתאות לאפוקי שלא נבין
אסור בעלמא בכל אופן : וכך חתוספ' בן משמע מדקאמר ולישלח לחו בשיר וגו'
מירושן

צורדשו לרעתי דאלכ מה תרוחנאם חית שולח לחם בשיר מאל תשמה או מאי
 חיות דבשיר עדיף מאל תשמה אלא כיון דעקר חטאלת וחתאוכה חית על השיר
 במשה הלל בשיר שבו מפורש לא ישתו יין וכן סובר תרמבם מרכת ואפי' שירת
 בפת על היין אסורה כדלעיל אבל לא על חוץ מותרת ואף שהמור כתב ס'
 חנל ול' ותוספות מפרשים דאפי' בלא משתח נמי ועל דברי רמבם כתב אבל הוא
 ביאר בתש דאפי' בפה אסור אף בלא משתח וכו' וזה חכמי בעל ש"ה לומר רס'
 ומימ' פסקו דדוקא בבית המשתח כו' מיהו כתב המור בשם מימון ואפי' שלא בבית
 משתח וכו' עכ"ל ואמראני דלעולם ועד גם חתים ורמבם סוברים ברש' שלא על
 היין שרי מדינת המור שם ול' ותוס' מפרשים דאפי' בלא משתח נמי ודוקא למי
 שרגיל בכך כחמא דאיתא בירוש' דיש גלותא הוה קאי דמסך כוסר פ' בשכנו
 דבסומו תיו מזמרים לפניו עכ"ל וזאת החלוקה חר' שאמרת לענן עצמו כמלכים
 ובענין זה ס' גם לרמבם בתש דאף בפה שלא במשתח אסור וכן לתוס' אבל
 בפה שלא במשתח וס' לעונן בכניס לים לא למטה עצמו לתור או לחתלמר
 או במצות שר או מוטל וכיצא ואצל לדבר מצוה אליבא דכע' מותר דויל בתר
 טעמא כל זה נאמר מפני החרבן והגלות חתוה עליה ואיך נשמה ובירר קרשנו
 למטה ואנו גולי ועל לו אמר פ' חלק אודנא דשמעא וזירא תעקר וזמרא בביתא
 חורבא בסיפא וכו' ואל' תשמה ישראל גיל ועודך בעמסי אבל חכמי דליבא חס'
 דמשתח חול לא אל גיל לא במשתח יין ולא במלכ' בפה מותר אך אם יחיד
 לרבר מצוה כמו לחתן וכלה זכיצא נער יכתחו דמות נמור הוא דחא אפי' זמרא
 רמנא ובמשתח היין שחן שתי החלוקות היותר המורות גלי חתן וכלה זכיצא
 חתירי כמנא דהמור אל' כו' שולח כתב בשם אבי העזרי' שכתב לומר לגוי
 לגנן בבלי שיר בחופות דאמירה לגוי במקום מצוה שר' חר' שקרא מצוה
 לגנן במשתח היין דחיתת דברי רמבם סוף הלכות תענית כ' הם וכבר נהגו כל
 ישראל לומר דברי תושבחות או שיר של דבראות לאל וזיצא בהן על היין עכ'
 וחסור שם אבל מותר לומר שירות ותושבחות על היין בבית המשתח עכ' וסמך ח'
 טכ' תביאו בי טע' כתב דלשמה חתן וכלה שחוא שיר של מצוה כותר וכן פסק
 זכתב הוא מהרי קארו בקצורו דהגיה המגיה וכן לצורך מצוה כגון בבירר חתן
 וכלה חבל שרי עכ' ובכתב מרובע גר' פ"ט חרף פ' אין עומדין עלה דהחמא דמר
 עוקבא חא דאמרינן זמרא דמוטא אסור חס' כגון נגינות של אהבת אדם לרבה
 ולשבח יפה ביופיו כגון שהיטעמא לי קור' לחסא שער אבל דברי שירות ותשבחות
 וחרוק חסריו של הב"ה אין אדם מיר' נמנע מזה ומתנ' כל ישראל לאמרן בבתי
 חתני וכתבי משתאו כקול נגינות ובקול שמחה ולא דאיע' מי שסיחה בואת עכ' ל'
 ומש' כל חקורא פסוק משר חשירים ועושה אותו כמין זמר כו' בב"ה הוא שלהבי
 נקט שיר חשימם לחיותו שיר של אהבי' של קרש דאסור לעשותו חול וכן פסק
 חקורא פסוק בבית המשתח שלא בזמנו דצח באו שלא בזמנו שלא למשתח חתן
 או שלא לרבר בתורה ולא רצח לום דאי שיהא אסור לומ' פסוק כומר לכבוד ח'
 ואיני רואה שיטל ספק כל מי שיש לו מוח בקרקרו דלחלל לח' בזמרה בכ"ה
 בשבתות רשומים ויום טוב יקרא דבר מצוה כמו למשתח חתן וכלה אשר כל שבת

קרט כלה היא אצלנו וחייבים אנו לקשטת ולשטח בכל מיני שמחת ומתקנים
גם כן נאס'וביום שמהתכנס ומעריכס' ומצות על חס'צ' לחנע'קולו בתפלתו ביותר
ואם יוכל לתשמי'ע קולו יחירי כאילו עשרה מסורדים יחד האם לא יחיה טוב • או
אם יעמדו אצלו מסייעים אשר חגגס' ה' קול ערב וכלי סדר רק אה' אר'אית בנחוג
כל היום בין קהלות האשכנזים ויסרו עטו ויקרת שית'חסו ויערכו לו האם יחשב
לחס' לחטא' וכתוב כבר את ה' מהונך ודרשו' ול' מכה שחנך כיצר אם יש לך קול
ערב וכו' • ואם כן אטו בשכיל שחנן ה' לאלה' ידעת חכמה בסדרת ובאים לבכה
בה ה' יחיו חטאים בנפשות' חליל' נגנור אם כן על שלוחי צבור שיהיו נקרים
בחבור' ולא ינעיסו קולם ויקרא עליהם נתנה עליב קולת' • חסרא דסד' ראסור אפי'
ביחור ודאי מסמע שחרי אסרו וברא דגרדאי אי אסיר ומיחיד חו' • ואנו אשר
חיינו בעלי המוסיקא בתפלותינו ותוראותינו עתה נתיחלבו אל העמ' אשר יאסרו
ביאין אתנו עוד חכמה ונצק אל אלהי אבותינו ככלב וכעורב • סוף דבר אין בוח
ודאי משום אל תסמח ישראל אל גיל ולא עלה על דעת שום בד' או חכם לאסור
מלשבח לה' ית' בקול היותר נעים שאפשר ובחכמה הזאת המעוררת חנפשות
לכבודו כאשר משלמותה האריכו לספר רבי מהאחרונים • והרי חסידים חראשוני'
היו מרקדים לפני הכלה כראיתא ככ' כתובות בכמה מיני קלות ותמחול והריקוד
ש' צד קלה מן הומר ורבה ממנו ואחניא ליח שטתית ושטותית לתהוא סבא כמו
שנ' טס' וכיום שמחת תורת יש חונים מרקדים וסל' בהיקס כבה ועושים שאר מיני
שמחה ולא ראינו מוחה בידם כי טוב להורות לה' בכל אופן נכבד ומפואר' • ואולם
עוד שמעתי דמסתייע האוסר ממאי דכתיב איך נשיר את שיר ה' על ארמת נכר
נמצא דרוקא ות' • ה' אסור עורנו חץ מאדמתנו יוגם בוח קרא ולא דקדק
שחרי שאלת האת' • ככל לישראל חיתח שישירו לחס' לבקשתם מסיר שחיו
חלוי' אומרים בבית הקריש ווחו שירו לנו משיר ציון ולא אסרו שירו וחסרו כתם •
וחס' חיו משיבים איך נשיר את שיר ה' הקדוש מיוחד לביתו על ארמת נכר ולא
אסרו איך נשיר סתם אלא את שיר ה' וברור פי' רש' ול' על נהרות ככל בשירדנו
לגולה וטאלס' נ' שישירו לו כמו שהיו כשוררים על חרוכ' עכ' • וכן אע' ול' פי' זה
המסור נאמ' על לשון הלויים שחס' המטוררי' כגלותם על ככל עכ' • ואם אסור לנו
עתה לחקרי' הוצה לארץ בשביל זה יאסרו החפלות שכנגד המירין תקנוס •
וכן המסורים שחיי אומרים הלויים על חרוכ' יאסר לנו לאומרם עתה בגלותנו •
אין מקום לגמגם רק על חלומרים הבמה זאת כאשר ישירו ויסרו שלא בכה ודקר
בצות אלא מתלמידים או מזכירים לעצמם • וגם זה ודאי שר' דחרי הוכחגל'עיל
שרש' ותוספות והמכ' וכל גל'עיל לא אסרו ומרא הפוכא אלא להתענג כמו
בין או במלכ' אבל בכל אופן אחר שרי • תעוד דכ' לחתלסר יהא מותר כי אם
כשר הרבר וטוב לעשותו לשמח חתן וכלה וכבה להורות לאל ובכל דבר מצות
איך יעשו זה אם לא ילמדו תהלה • וגם אחרי שירעו קצת וצריך להשתלס' יותר
ולתעטיר בוכרונם מה שירעים כי בימים הבאים חכל נשכח' את זר' ראה קמן
שב'תלמידים ונתן אל לבו ועתה עיניו א' נהרי נחלי רבש וחכמה לקיים או לבטל
ח'ת אשר כתב המחקק' חרי קאס' וטוב שיקק' • תעטיר יתרה ארית ממוריא •

טוב להורות כח דהיתרא ולומר למס המוסק אשר אמרתי ומה שחזרתי מפי דיו מורע
 שמו כמערות כי יפה דן ויפה הורה הלכה למעשה לרנן על הרבה ועל התפלה במדה
 ומסקל המוסיקה * . חכמי בימי חרפי בהיותי סוקר על דלתי התורה בקרקע פאדוואה
 עיר מכלה סופרים בעת ההיא ומלכס בראשם הבאון אלנו כמחזרים לכל סוררנו בבית
 הכנסת כל פדר הקדושה ופנמים רבות לבקשתו דוראי לא גרע ועדיף מהני סתתו עלינו
 בקולם מפרי הדיוטות המרננים בקובות וכרובות * בכך פיר לה' ומה שאלהינו עד כי
 נזכה לפיר מיר חרם בליאת גוללת נפדות נפשו אז נבילה וכסמחה בימעותו עדי עד *
 נאם בן ציון צרפתי * כך יברך ישראל למנחם הסקה

דבר מפתח אך לומר כי עתה גם עברו חיל דאיות מפלת המוסק מורע מופת כף
 אמרתי איך בהם נפתל ועקם כי כלם כנחלי למבחן ומסירו אהרנו הנה ה' מבחן אל המחמיר
 כתב סוף ה' וכן גזרנו וכו' וכבר נהגו כל ישראל לומר דברי תוספתות או פיר של הוראות
 לאל וכוונתו בהן על היין ככל הפתאומה אם על היין דקדוש לכאח מן הכונה הכסוף מחמת
 אכילה ושתיה מוקד * בבית הכנסת דאח בו אכילה ושתיה דק הכל דמה ותפלה והוראה
 על אחת כמה וכמה דמותר לשורר פיר של הוראות לאל יתב' וכל המרבה לשורר והלשים
 יפכו בקול ערב ומנתו לסוף הרוזה משוכח ואם מותר [אזרחא מביה] הלא ממה לאמס
 על הארץ ללמוד לתכלית למוסל לעמוד ולסר' בקדם כקול עוז והדור המבזה היא בחבר
 כי ברוב עם הררת מלך * ושלטי הגבורים פרחו שומרון מסיק כמי להתרחח אינו כר' *
 לפנים * הנעיר אזהב האמת ולמי פאמח *
 ללב סרוואל

מי לא ידע בכל אלה כי מביה רבה ועליו נאמר כבר את ה' מהונך * אל תקרי מהונך אלא
 מחונך ומי ממוחה ביר מי מתנגן ומפורר בבית הכנסת בשבתות ובימים טובים ובחפץ
 חתנים וברית מילה לא ראה מאורות מעולם והדברים פשוטים יותר מביעתא כמותחא *
 הנעיר ברון בסמך שבואל זלזה :

קרא קא כונח הממשיח את קולך כי קולך ערב ומדקאמר כי קולך ערב משמע שכל מיהיה
 ערב ביותר ביותר רבו לפני יתברך ומדקאמר קולך פתח ולא קאמר באוריותא ולא ברבר
 שרטי משמע שכל מיהיה לעבודתו ית' לרית נחמה לפניו ובפרט בהלל ומחמדים ודברי פיר
 ולפני גליונית ובהללו לים ושירים ישר כחם ובהם נאמר כבר את ה' מהונך וממה שחונך והם
 הק' לית הערבי הכא' במסקל ושיעור כפי דרכי המוסיקה מתבטא ולי לעשותם כאלם הקטן
 עורא מפאנו איש כנעזבה :

מאן רלא ידע בנבי המור לא ידע מה ידון ביה מטובן ערבותו ותועלתו אשר בשמים ומעל
 ואשר בארץ כאשר כתבתי בספר פיר גיון אשר לי מפלא סגולותיו יי' הוא דבר אלהי באמת
 וסם במאמר חמישי הכרחתי מרבוי מאמרי חזל עליו בגמרא במדרשים ובספר הזוהר וכמה
 ספרי חכמת האמת ומדעות כל המוסקים כלם כי המוסיקה טובה בעיני אלהים בלשון וליכא
 מאן דעליו דבמחמדים מידים ופיוטים לחלל לאלהינו בבית הכנסת וכלל סגולתו מזה
 המאמר

החזיק חף כי יסובכו התעסקים בה חפי בגלות המד והמחזה הזה חסר לזה הנני מקדים
 לכל מה שכתבו הנאומים רלעיל *
 מאס יחודך בכמל' משה מפאנו לכל מתקבץ וישיבה :

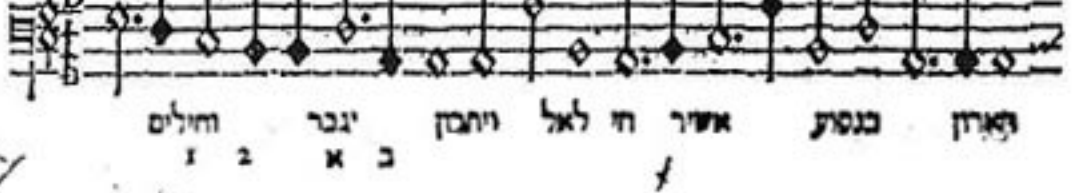
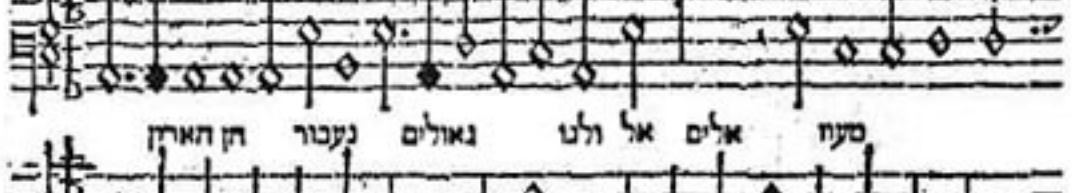
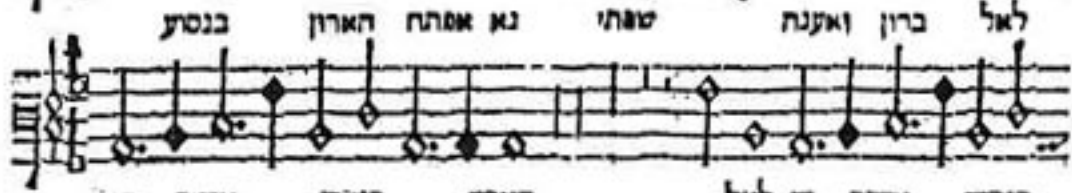
גדרשנו לאשר שא מאתנו בחונן וכשור' המעולח כמר שלמה מחאדומים
 וצו איש מנמוכת אשר כמתי יגיעל יגע ויהיה אדם הראשון לתרפים
 מוסיקת עברי וחוציא חוצא בלתי מסודר ואינו מן הראוי יקום איש להחזיק לתרפים
 בלא או לקנות מחם מיד אחר : לכן אחרי ראינו חרשות על ככת מאת פעלת שרי
 חקמאליד ודת אנתנו הם נחרי בגורת עירין ומיסר קרישין בגחש הנושק על כל בר
 ישראל אנת שיחיה שלא ירפס בשום אופן לא כלם ולא קצת מתדברי אשר בחבור
 וח במוסיקת חואת שלא ברשו' המחבר הנל או יורשו' בוטן טו' שנים מחיום : ולא
 וכל בגורת ווגם בן שום יחודי לקנות מחבורים אלה מיד שום אדם או מכני עמנו
 או אחרים שלא ברשות המחבר הנל שיעשה בחם : וזוהו רוטם לסימן שנתרצה
 שימכרו על אחר : וכל ישראל ישמעו ויראו כל חלכר ברשת האלה וחקל ללח
 חואת : וחשומע ישכן במחוטאנן ובצל שר' יתלונן בברכ'אמן : ויציא חשון שסג

יצחק גרשון

משה כחן פורם

יחודת ארית מסודרנא

שמחת לרנאמו

אשר חי לאל ברוך ואענה ספתי נא אמתח

לאל ברוך ואענה ספתי נא אמתח הארון בנסע

בנסע אשר חי לאל הארון בנסע אשר חי

וישראל תשע רך לתפלת יסע ארץ תפתח הארון

לאל הארון בנסע אשר חי לאל תרוק אלם ולסון נוסע

תאבד ידונו אייבך אל יפוצו הארון בנסע אשר חי

בנסע אשר חי לאל לבצרון ישובו ריבך את תריב יום

סעו אלים אל ולט גאולים נעבור חן הארון

הארון בנסע אשר חי לאל ויתכן יגבר חוילים

ח

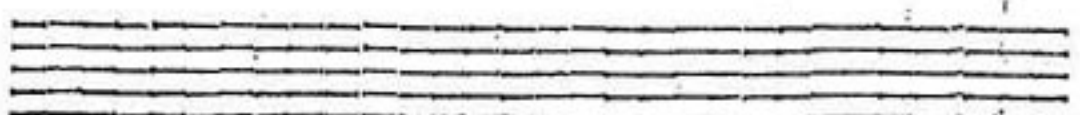
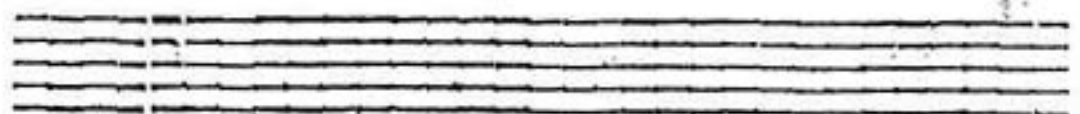
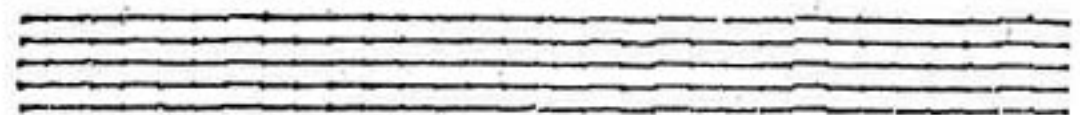
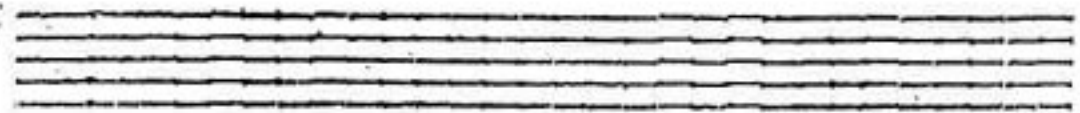
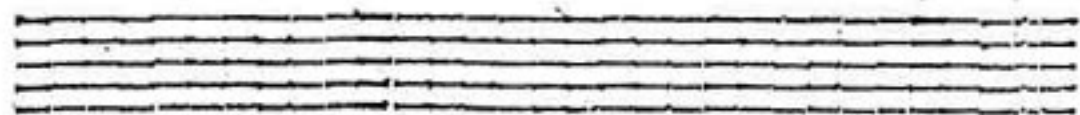
בנסוע יחי כנס נשיר נשיר

נא אפתח תארון בנסוע אשיר הי לאל תארון

בנסוע אשיר הי לאל ברוך ואענה שפתי

תארון

226

מ שמונה קולות שני שלישי
 כמלכנו מי בארצנו מי באלהינו מי
 נודה לארצנו נודח לאלהינו נודה במושיענו מי
 אלהינו הוא אתח למושיעני נודח למלכנו
 הוא אתח מושיעני הוא אלה מלכנו הוא אתח ארוננו הוא אתח
 הוא אתח אלהינו הוא אתח מושיעני הוא אתח מושיעני
 הוא אתח מושיעני הוא אתח מלכנו הוא אתח ארוננו
 מושיעני הוא אתח מושיעני

136

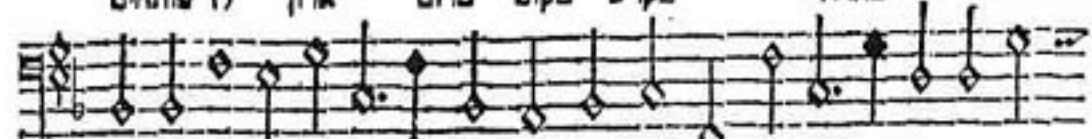
ראשון שבת קלות

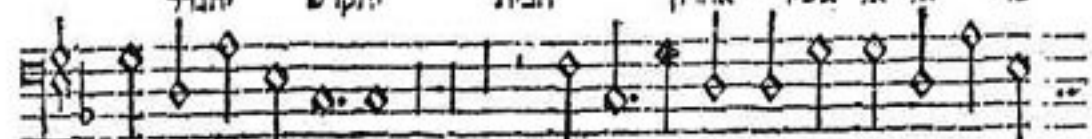
עַתָּה אֵל אֵל אֲשֶׁר תִּרְקַן לִבִּי וְלִסְתִּי בִּשְׁפָתַי שִׁיר אֲנַתָּה

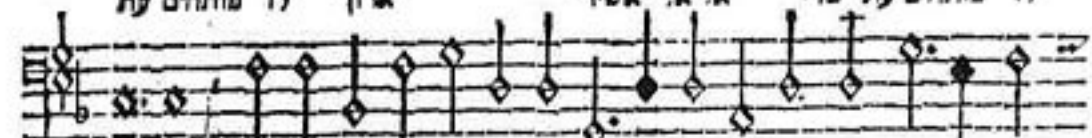
יִתְחַדֵּשׁ מַחֲרָה בְּקֶדֶשׁ מְקוֹם מְרוֹם אֲרוֹן לֹא מוֹתִים

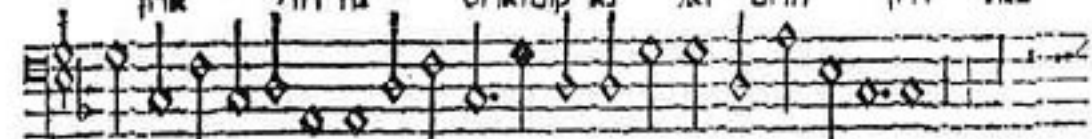
שִׁיר אֵל אֵל אֲשֶׁר אַחֲרָיו חֲבִית יִתְקַדֵּשׁ יִתְגַּדֵּל

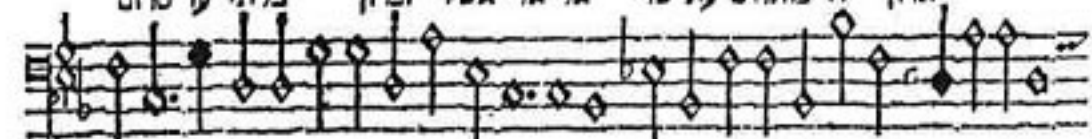
לֹא מוֹתִים עַתָּה שִׁיר אֵל אֵל אֲשֶׁר אֲרוֹן לֹא מוֹתִים עַתָּה

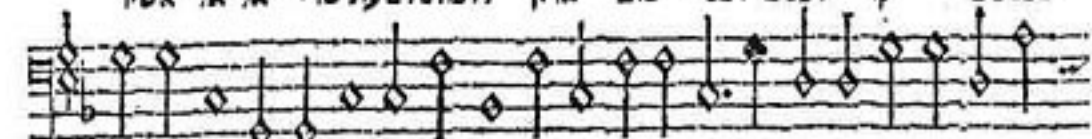
בֵּית דְּרוֹךְ תְּרוֹם וְאֵל נֶאֱקוֹמָארוֹם עַתָּה דְּרוֹךְ אֲרוֹן

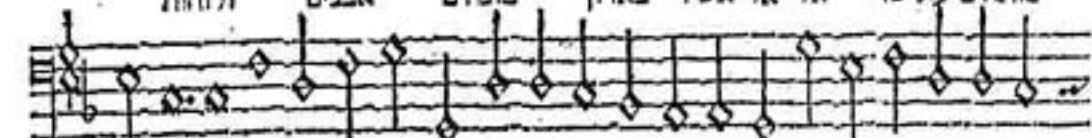
אֲרוֹן לֹא מוֹתִים עַתָּה שִׁיר אֵל אֵל אֲשֶׁר וְכִרְקַן בְּלִתִּי עַד מְרוֹם

מַסְנִינִים יִקַּר לַפָּנִים לַפָּנִי יִשׁוּב אֲרוֹן לֹא מוֹתִים עַתָּה שִׁיר אֵל אֵל אֲשֶׁר

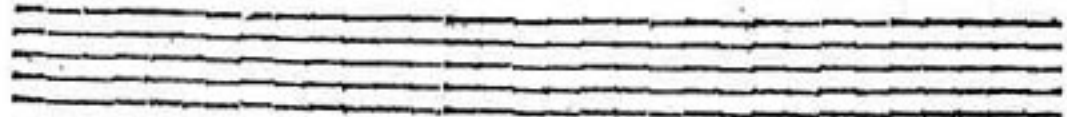
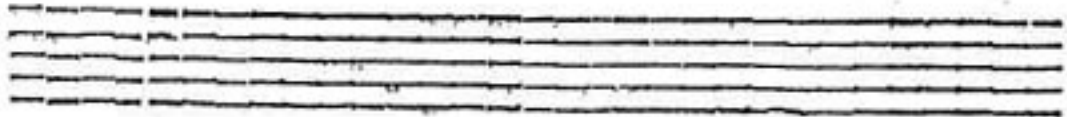
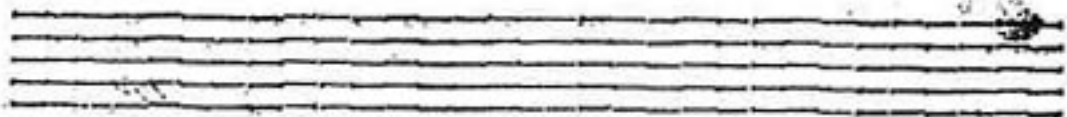
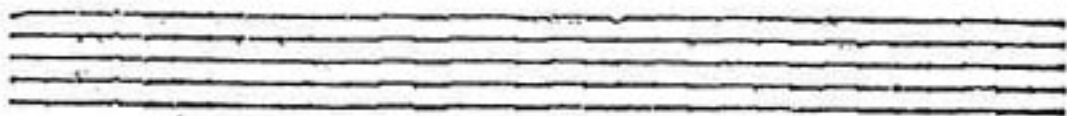
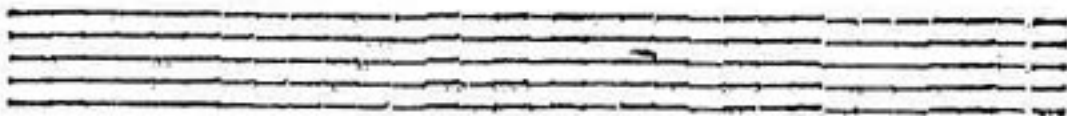

מוֹתִים עַתָּה שִׁיר אֵל אֵל אֲשֶׁר בְּאֲרוֹן מוֹתִים אֲבָנִים וְלִוְחֹת

נִפְעַם בּוֹ לֵב אֲהוּר יִנְעַם שִׁיר לְךָ אֲשֶׁר לֵעַם קִרָּא דְּרוֹךְ אֲרוֹן לֹא

נא
 סִמְנוּ
 יְהוָה יִשְׁרָאֵל לִפְתּוּחֵי־סֵדֶה אֵל אֱלֹהֵי בְּרוֹן וְקוֹרָא
 אֵל אֱלֹהֵי וְאֶרֶץ בִּשְׁתֵּי קָמִים רוּעִים וְעַם תְּמִים
 בִּשְׁתֵּי בָאֵר אֵת עֵשֶׂת קוֹסֶת שְׂרֵי אֶרֶץ לִפְתּוּחֵי עַת שְׂרֵי אֵל
 הָאֶרֶץ בְּנִפְתָּה בְּנִפְתָּה

יב שני שבתה קולות
 קדושתו אליו נערוך לא ניק ואינו הניף רסות לו אין
 לראשית ואין ראשון נכרא אשר דבר לכל קדשין
 הסוגתו ונתוסבים נביא עוד כמסח בישראל קם לא
 ביתו נאמן נביאו יד על אל לעסו נתן אבת הורת
 ברשעתו רע לרשע יתן כמפעלו חסד לאיש נוסל
 עדי ברוך תהלתו שם ער עדי ברוך חסדו ברוך אל יחיה מתים
 תהלתו שם ער עדי ברוך תהלתו שם ער

שמונה קולות שני

והוא נורא יסליך לברו חבל כבלות ואחרי

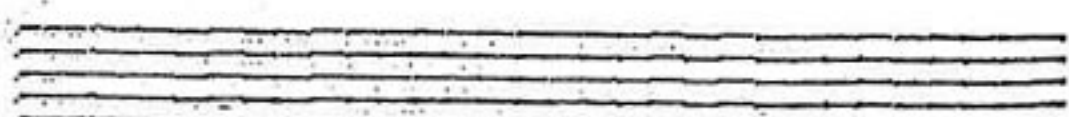
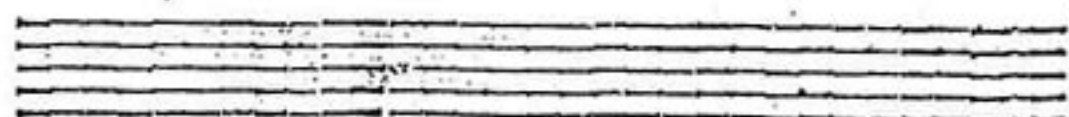
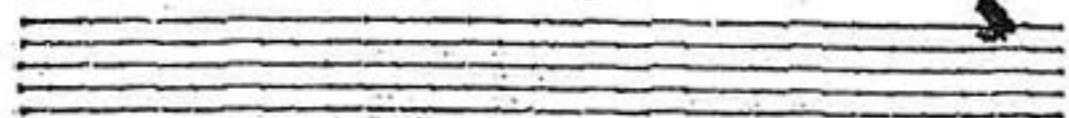
תבלית ובלי ראשית בלי לתחבירת לו להמסיל שני ואין אחר

תצור גואלי וחי אלי והוא וחמסרה העץ ולו

בעת רחי אפקיר בירו צרח ביום חבלי

אירא ולא לי ה' רוחי דעם ואקירח אישן

93

יד שני שבתה קלות

באר חפץ במצותיו ה' את ירא איש אשרי חללות

לישרים אור בחושך ורח לעד עומדת תצוקתו בביתו ועושר חון

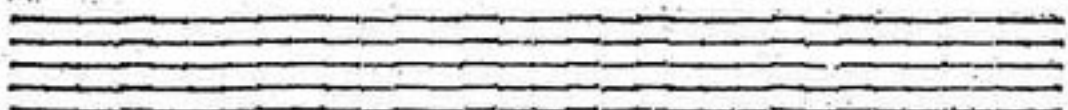
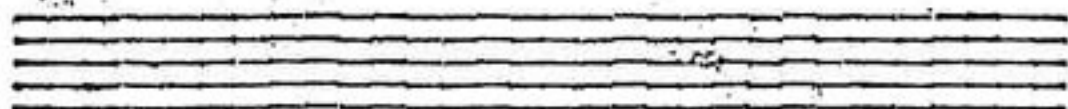
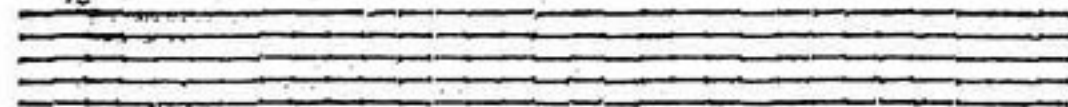
ימוט לא לעולם כי במשפט דבריו יכלכל וסלוח חונן איש טוב

אשר עד יירא לא לבו סמוך צדיק יהיה יחיה עולם לזכר

ונמס יתרוק שניו וכעס יראת רשע בצריו יראת

תאבר רשעים תאות רשעים תאות

197

שמינה קולות שני

וְהוֹצִיָה לְכָל דְּרוֹשִׁים ח' בְּעֵשֶׂי בְּחִלִּים

נָתַן מִדָּן ח' וְרָחֵם דָּבָר לְנַפְלְאוֹתָיִךְ עֲשֵׂה

אֶמֶת יְדֹוּ בְּעֵשֶׂי בְּרִיתוֹ לְעוֹלָם יִזְכָּר לִירְאוֹ

עֲשֵׂה לְעוֹלָם לְעַד שְׂמוֹכִים פְּקוּדֵי כָל נַאֲמָנִים וּמִשְׁפָּט

לְכָל מִיכְשָׁל ח' יִרְאֵת חֲכָמָה רְאִיטָה חֶסֶד בְּאֶמֶת

לְעַד עֹמֶדֶת תְּהִלָּה תְּהִלָּה עֲשִׂיהֶם

118

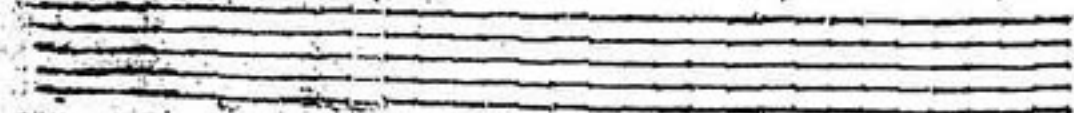
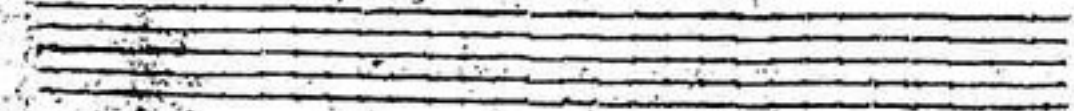
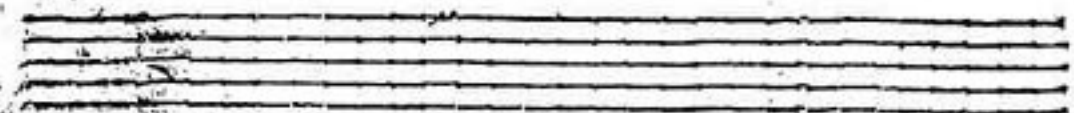
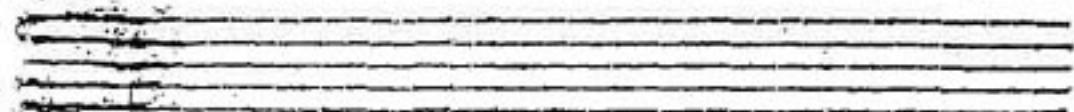
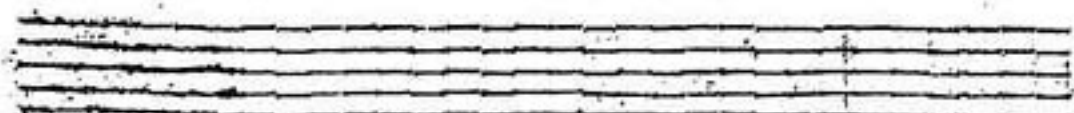
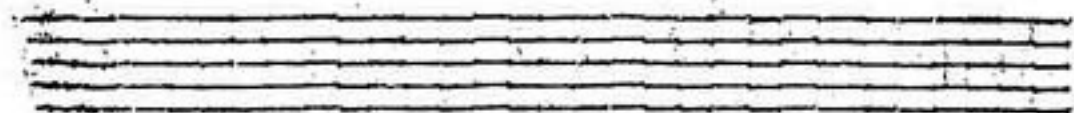
ולומר לח' לחירות טוב חשבת ליום שיר במסד
 הניק עלי נבל ועלי עשור עלי עליך למסד
 במעשי בפעלך ה' שמתני כי בכבוד
 לא בער איט ה' מעשך גדלו כח ארנן ירך
 מרום ואתה ואתא יבין לא ובסיל ידע
 אויבך הנה כי ה' לעולם מרום ואתה
 מעלי כל יתפרדו יאברו אויבך הנה כי ה'
 בשורי עיני וחכמ רענן בשמן בלוחי און
 בבית שחולים אוני תשבעת מרעים עלי בקמים

14

יִשְׂרָאֵל בִּן לְדָבִיד יִפְרִיחַ אֱלֹהֵינוּ בְּחִזְרוֹתָהּ ה'

וְלֹא צוּר צוּר בִּן עוֹלָתָהּ וְלֹא צוּר ה'

בו עולתח

שְׁמִינָה קוֹלֹת עֲנֵה

כַּח עֲמַח עֲמַח עֲמַח

חַעֲמִים וְרֹא רֵמָה לִמָּה רֵמָה

בְּלוּ זִמְתָּ מִמּוֹתָ כִּרְחֵקָם תִּמְסַח יִתְרוֹ וְעוֹד יָמִים כָּל כְּבוֹדָם

דִּי לְבָלוּ לְעוֹלָם לִירִידִי תִכְרַךְ שִׁיר אֱלֹהֵת חֵיטָה מַח

וְלַעֲלָמָא וְלַעֲלָמָא קִין לֵאין

לוח המזמורים והשירים

ח	ח	הַלְלוּהָ אֱמֶרֶת אֱמֶרֶת יִרְאֵה אֱתָהּ	קוֹלֹת	ח	אֶתְחַן כֹּחַ סִפְּךָ
ח	ח	הַלְלוּהָ אֱמֶרֶת אֱמֶרֶת בְּכָל לֵב	ח	ח	אֶתְחַן כֹּחַ סִפְּךָ
ח	ח	מִזְמֹר סִיר לִיוֹם הַמִּסְכָּה	ח	ח	יִגְדַל אֱלֹהִים חֵי
ח	ח	לִמָּה אֶתְחַן לְעֶמֶת יִתְרוֹ	ח	ח	אֶתְחַן כֹּחַ סִפְּךָ